

Innstilling fra redaksjonskomiteen for politiske saker

Redaksjonskomiteen innstiller på at årsmøtet i Innlandet Arbeiderparti vedtar tre uttalelser, knyttet til de tre hovedsakene for Arbeiderpartiet i det nye partiprogrammet; trygghet for og i arbeid, en sterkere velferdsstat og en rettferdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber.

Videre innstiller redaksjonskomiteen på at to mottatte forslag i høringsrunden oversendes til fylkestingsgruppa for videre bearbeidelse, se nederst i dokumentet.

Uttalelse nr 1: Et trygt arbeidsliv

Nå er det arbeidsfolk sin tur (ivaretar forslagene 73, 76, 77, 81, 82, 83)

Velferdsstaten er et spleiselag, der vi yter etter evne og får etter behov. Under den nåværende regjeringen har de med store formuer har fått mer, samtidig som mange arbeidstakere med lave lønninger har fått mindre å betale regningene sine med. Økende forskjeller er en trussel mot velferdsstaten. Arbeiderpartiet har hele tiden under covid 19-krisen vært opptatt av å sikre arbeid og tryggheten til vanlige folk. Folketrygdens ytelser skal oppleves forutsigbare og være et reelt sikkerhetsnett.

Den norske arbeidslivsmodellen, som har gitt små lønnsforskjeller og høy sysselsetting og verdiskaping, må styrkes. Hele og faste stillinger skal være hovedregelen i arbeidslivet. I deler av arbeidslivet foregår det sosial dumping, og arbeidsfolk i enkelte bransjer utsettes for grov kriminalitet og menneskehandel. Det vil vi rydde opp i. Vi må sikre anstendige lønns- og arbeidsvilkår i alle bransjer i alle deler av arbeidslivet

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Gjeninnføre feriepengetillegg på dagpenger
- Innføre pensjon fra første krone så fort som mulig
- Forlenge permitteringsregelverket og krisetiltak
- Utarbeide nasjonale seriøsitetskrav for alle offentlige anskaffelser
- Fjerne adgangen til midlertidige ansettelser i arbeidsmiljøloven.
- Doble fagforeningsfradraget, og deretter justere det i takt med den årlige lønnsutviklingen.

Arbeid til alle

Altfor mange står utenfor arbeidslivet i dag, og det er fallende eksport og økende utrygghet i deler av arbeidslivet. For Innlandet Arbeiderpartiet er ingen oppgave viktigere enn å få hele folket i arbeid. Arbeid gir inntekt, velferd og stolthet for den enkelte og inntekter og bærekraft for fellesskapet.

Digitalisering av arbeidslivet endrer hvor og hvordan mange jobber. Folk skal kunne lære og bygge ny kompetanse på jobben, slik at de vokser i takt med endringene i arbeidslivet. Kompetanse er avgjørende for å komme inn på arbeidsmarkedet for mange unge, og dette

er helt sentralt for at mange eldre skal kunne stå i arbeidslivet. Ingen arbeidstakere skal «gå ut på dato» eller skyves ut. Folk med nedsatt funksjonsevne og helsemessige utfordringer skal møte et arbeidsliv som er åpent og inkluderende. Innvandrere skal få bidra med sine ressurser. Kvinner og menn skal ha de samme mulighetene. Det må settes inn ekstra innsats overfor kommuner og regioner som preges av lav sysselsettingsandel.

Gjennom en lengre periode har staten sentralisert virksomheter, arbeidsplasser, tjenester og funksjoner innad i fylkene. Dette vil vi endre fordi denne politikken svekker arbeidsmarkedet, bosettinga og servicetilbudet i distriktskommunene. Like viktig er det at Innlandet fylkeskommune bruker sin eiermakt for å støtte opp om desentraliserte arbeidsplasser. Det må utvikles en overordnet politikk for desentralisering både i staten og i Innlandet fylkeskommune.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Utvikle nasjonal og fylkeskommunal politikk der virksomheter, arbeidsplasser, tjenester og funksjoner desentraliseres.
- Arbeide for at all ungdom i Innlandet innen fylte 19 år skal få sommerjobb med minimum 3 ukers varighet via sin kommune. Dette skal organiseres i samarbeid med lokalt næringsliv, landbruket, arbeidslivets organisasjoner, samt kommunen fylkeskommunen.
- Gjennomføre en storstilt satsing på livslang læring i regi av trepartssamarbeidet.
- Hindre at stadig flere ungdom og unge voksne faller på utsiden av skole og arbeid ved å sikre en bedre samordning av tjenestene i helsesektoren, NAV og utdanningssystemet, slik at det gis en helhetlig oppfølging tilpasset den enkelte med fokus på aktivitet og mestring.
- Øke samarbeidet mellom fylkeskommunen, NAV og arbeidsmarkedsbedriftene for å etablere mer praksisbaserte alternativer på videregående skoletrinn.
- Øke bruken av ordninger som gjør det lettere å kombinere trygd og arbeid
- Videreføre lokaliseringen av Elvias arbeidsplasser i Lillehammer, Gjøvik, Kongsvinger og Elverum som i dag.
- Arbeide for at arbeidsformidling i større grad skal være et ansvar for fellesskapet, og ikke overlates til bemanningsbransjen.
- Opprette flere varig tilrettelagte arbeidsplasser

Covid-19 og særskilte utfordringer

Gjennom pandemien har ledigheten bitt seg fast på et høyt nivå. Det vil gå lang tid før næringslivet er tilbake i en normalsituasjon. Flere bransjer i Innlandet, blant annet i reiselivet/hotell og restaurant og bygg og anlegg, frykter redusert oppdragsmengde og omsetning de neste månedene.

Mange arbeidstakere lever derfor i stor usikkerhet for jobb og privatøkonomi. Statlige stønader, tilskudd og kompensasjoner må videreføres og om nødvendig forsterkes, både individrettet og mot bransjer.

Grensekommunene har gjennom generasjoner hatt felles bo- og arbeidsmarkedsregioner. Innlandet Ap ser med stor bekymring på at forholdet mellom Norge og Sverige har blitt satt på prøve under Covid-19. Dette merkes særlig i våre grensekommuner, som i stor grad er helt avhengige av sin svenske arbeidskraft.

I forbindelse med finanskrisa i 2008 fikk kommunene og fylkeskommunene ekstraordinære, statlige midler til vedlikehold av bygg og infrastruktur for å sikre arbeidsplasser i bygg og anlegg. Effektene på sysselsettinga kom umiddelbart. En tilsvarende stimuleringspakke bør derfor komme nå.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Videreføre og om nødvendig forsterke de individrettede stønadene gjennom NAV tilpasset effektene av pandemien.
- Stimulere aktiviteten i bygg og anlegg gjennom ekstraordinære, statlige tilskudd til kommuner og fylkeskommuner for å utløse «gryteklare» prosjekter.
- Forlenge permitteringsregelverket og krisetiltak så lenge det er nødvendig.
- Jobbe for at staten må dekke alle ekstraordinære utgifter grensekommunene får som en følge av dagpendling til og fra Sverige.
- At norske myndigheter prioriterer det norsk-svenske samarbeidet, og bidrar til å skape normalisering og styrke nordisk integrering.
- Unnta grensependlere som gruppe fra dagens innreiserestriksjoner, og sikre lønn og inntekt betalt fra staten til arbeidstakere som hindres i å reise på jobb.
- At Corona-testing skal være gratis for alle.

Uttalelse nr 2: Velferd for alle

Troen på og arbeidet for et godt velferdssamfunn for alle har vært og er en fanesak for Arbeiderpartiet. Dette handler om trygghet og like muligheter for alle mennesker i alle livets faser. I dette arbeidet har kommunene en sentral rolle som viktigste leverandør av velferdstjenester til folk. For Innlandet Arbeiderparti er det derfor viktig at kommunene får rammebetingelser for å sikre likeverdige velferdstjenester uavhengig av hvor en bor i landet. Det er sentralt for oss at velferdssamfunnet stadig utvikler og forbedrer seg.

Bekjempe sosial ulikhet (ivaretar forslagene 1, 44, 48)

Samfunnet skal skape trygghet for familier gjennom offentlige tjenester og støtteordninger. Innlandet Arbeiderparti er uenig i at støtteordninger for barnebriller og tannregulering reduseres, da dette er med på å skape økte forskjeller og sosial ulikhet. Alle barn skal ha mulighet til å gå i barnehage og SFO. På veien mot gratis barnehage for alle, er det viktig med god søskenmoderasjon. Kostnadene den enkelte familie har til SFO må reduseres.

Alle har rett til en trygg og god bosituasjon, men med dagens boligpolitikk, er det vanskelig for mange å komme inn i boligmarkedet.

Bredbånd er en viktig forutsetning for framtidig bosetting og næringsutvikling i Innlandet. Innlandets spredte bosetting gjør at det er urealistisk at markedsaktører skal sikre bredbånd til alle. Full dekning må til for å kunne ta hele landet i bruk.

Covid 19-krisen har bidratt til å forsterke allerede eksisterende sosiale forskjeller. Innlandet Arbeiderparti er bekymret for situasjonen sårbare barn opplever, og vil understreke at fellesskolen er en av de aller viktigste arenaene i samfunnet for inkludering og ivaretagelse av alle. Innlandet Arbeiderparti mener det må komme en krisepakke for skolene som svarer på denne situasjonen.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Gjøre barnehagen gratis fra det tredje barnet, og gi alle kommuner mulighet til å tilby minst to barnehageopptak i året. Inntektstap og merkostnader for denne reformen må kompenseres fra staten.
- Gi alle barn kostnadsfrie synshjelpemidler, herunder briller og linser.
- Gi alle barn kostnadsfri tannregulering, også kosmetisk.
- Legge til rette for at kommunene i samarbeid med andre aktører, som boligbyggelagene, kan bygge boliger til folk med begrenset egenkapital, for eksempel «fra leie til eie». Vurdere andre og mer offensive tiltak for å få flere inn i boligmarkedet.
- Legge en nasjonal plan for å nå målet om full bredbåndsdekning de nærmeste årene. Tilknytning til bredbånd med høy hastighet må bli et statlig ansvar og en rettighet på lik linje med strøm.
- Sikre at kommunene får kompensert alle merkostnader covid-19-krisen har påført dem.

Helse for alle (ivaretar forslagene 7, 8, 10, 14, 37, 38, 89)

Ett år med pandemi, sosial isolasjon, utrygge arbeidsplasser, hjemmeskole og utrygghet fordrer at vi mer enn noen gang må ha økt fokus på og økt innsatsen for mennesker som sliter psykisk.

Mange opplever psykisk og fysisk vold. Vold og overgrep er en av de største likestillings- og samfunnsutfordringene. Vi må arbeide systematisk for å avsløre og forebygge overgrep. Under covid-19-pandemien har samfunnet blitt hyperdigitalisert og den digitale volden har blitt et økende problem. Digital vold handler i stor grad om kjønn og seksualitet.

Det er viktig å se både kvinner og menns særlige utfordringer når det gjelder helse. Gjennom historien har forskningen på menneskekroppen i stor grad dreid seg om menns kropp. Den siste og eneste NOU-en om kvinners helse fra 1999, *Kvinnens helse i Norge*, avdekket store forskjeller mellom satsing på kvinner og menns helse. Slik er det fortsatt, og det er nå på tide med handling. Menn har også særskilte utfordringer. To av tre som begår selvmord før de fyller 25 år er menn. Menn venter lenger med å søke hjelp enn kvinner og de har ofte andre symptomer. Unge menn er overrepresentert i selvmordsstatistikken. Vi må møte guttene på deres banehalvdel mye tidligere, allerede i skolealder. Forskning på menns psykiske helse og kvinners somatiske helse må styrkes.

Som en følge av opptrappingsplanen for psykisk helse får kommunene stadig større ansvar for å ivareta helsetilbudet til psykisk syke på alle nivå. Omleggingen fra langtidsplasser til poliklinisk tilbud og kortere innleggelser stiller store krav til kommunenes helsetjenester. Det er avgjørende at kommunene tilføres tilstrekkelige ressurser til å bidra til et kvalitativt godt og trygt tilbud for mennesker med alvorlige psykiske lidelser.

I Innlandet øker andelen eldre mer enn i landet for øvrig. Det er derfor utfordrende å skape en bærekraftig og trygg eldreomsorg. I alderdommen skal alle ha mulighet til å kunne bestemme over sin egen hverdag tilpasset sin livsfase og livssituasjon.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Forsterke kunnskapen om psykiske lidelser og symptomer på dette gjennom undervisningen i skolen.
- Utrede muligheten for et offentlig lavterskeltilbud for unge som sliter.
- Inkludere symptomer som er vanlige hos menn i diagnosekriteriene for depresjon.
- Sørge for at kommunene har forpliktende kompetanseplaner om vold i nære relasjoner og øke kompetansen på volds- og mottakssentre.
- Øke den statlige finansieringen av krisesentre til 80%.
- Styrke fokus på samspillet ved reetablering etter opphold på krisesenter.
- Prioritere arbeidet mot digital vold, og sette av ressurser til egne forskningsprosjekter på feltet.
- Endre norsk voldtektslovgivning slik at voldtekt defineres som ufrivillig seksuell omgang, også kalt samtykkelov.
- Prioritere forskning på kvinnehelse.
- Styrke kommunenes mulighet til å prioritere kvinners arbeidshelse høyere. Det må jobbes systematisk mot belastningsskader i kvinnedominerte yrker som i helse- og omsorg, renhold og barnehager.
- Legge til rette for at eldre kan leve aktive liv og bo i eget hjem så lenge som mulig. Forutsigbare offentlige tjenester skal sikre en trygg alderdom.
- Sikre kommunene tilstrekkelig ressurser til å ivareta sitt stadig økende ansvar for psykisk syke på alle nivå og behovene til et økende antall eldre.
- Øke det statlige tilskuddet til kommuner som har innbyggere med store omsorgsbehov (ressurskrevende tjenester).
- Avvikle nemndsystemet i abortloven og gi kvinner selv retten til å avbryte svangerskapet inntil lovens ramme på 18 uker, og sørge for et offentlig tilbud om samtale for kvinner som ønsker dette.

DISSENS: Et mindretall på fem (Lise Selnes, Randi Eek Thorsen, Nils Kristen Sandtrøen, Terje Jonny Sveen og Per-Gunnar Sveen) vil erstatte siste kulepunkt med følgende:

- Utrede et alternativ til dagens nemndsystem for kvinner som ønsker abort mellom uke 12 og 18.

Foretaksmodell sykehus (ivaretar forslagene 3, 5, 6, 9, 15)

Siden opprettelsen av helseforetakene har vi sett en økende tendens til byråkratisering og en redusert politisk styring av helseforetakene. For små bevilgninger til spesialisthelsetjenesten innebærer at hensynet til pasientene noen ganger må vike for økonomiske prioriteringer innenfor knappe rammer. Innlandet Arbeiderparti mener at dette ikke har ført til en god offentlig helsetjeneste med lik tilgjengelighet og god kvalitet.

Arbeiderpartiet vil i sitt program innføre en tillitsreform og gi ansatte mer tillit og økt medvirkning, ved at markedstenkningen og målstyringen reduseres, og ved at vi tar sterkere politisk styring over vår felles helsetjeneste. Tillitsreformen tar avstand fra de negative effektene av New Public Management og tar fagfolks kunnskap og erfaringer på alvor. Det må erkjennes at markedsøkonomiske prinsipper ikke er egnet i en styringsform i helsesektoren, og at helseforetaksmodellen har mistet tillit hos befolkningen. Innlandet Arbeiderparti mener derfor at vi må endre styringsmodell, der sykehusene blir demokratisk styrt. Rammefinansieringen må forsterkes, og stykkprisfinansieringen må betydelig ned. Offentlig forvaltning legges til grunn for modellen sykehusene skal styres etter.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Avvikle foretaksmodellen slik den er organisert i dag.
- Utrede og utvikle en ny styringsmodell for sykehusene/spesialisthelsetjenesten som:
 - Setter pasienten sterkere i hovedfokus og forenkler byråkratiet
 - Er mer politisk og demokratisk styrt
 - Er rammefinansiert

DISSENS: Et mindretall på fem (Lise Selnes, Nils Kristen Sandtrøen, Randi Eek Thorsen, Siv Mali Høiby, Knut Hvithammer)

- Ha en totalgjennomgang og endring av hvordan spesialisthelsetjenesten styres for å sikre mer demokratisk innflytelse, trygghet og gode helsetjenester for folk i hele landet.
- En forbedret styringsmodell for sykehusene/spesialisthelsetjenesten må:
 - Sette pasienten sterkere i hovedfokus og forenkle byråkratiet
 - Være mer politisk og demokratisk styrt
 - Være rammefinansiert

Høyere utdanning for Innlandets utvikling (ivaretar forslagene 35, 54)

Tilgangen på utdanningsmuligheter er avgjørende for å skape attraktive lokalsamfunn og en effektiv og omstillingsdyktig offentlig sektor og for næringsutvikling. Grønn omstilling og oppfølging av bærekraftmålene forutsetter kompetansepåfyll gjennom hele yrkeslivet. Grunnutdanning og etter- og videreutdanning må i større grad tilbys fleksibelt og desentralisert. Karrieresentrene og høgskolesentrene i Innlandet tilbyr utdanning på høgskole- og universitetsnivå. Dette tilbudet må videreutvikles og gis mer forutsigbare rammevilkår. Høgskolen i Innlandet og NTNU må etablere en flercampus-modell i samarbeid med karriere- og høgskolesentrene. Dette er særlig viktig i regioner med lang reisevei til dagens campuser.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Skape en sterkere kobling mellom utdanning, forskning og næring for å utvikle morgendagens muligheter og gjennomføre det grønne skiftet. Et godt eksempel er oppbyggingen av forskningssenter ved Høgskolestiftelsen på Kongsvinger. Slike prosjekter må få en grunnfinansiering gjennom statsbudsjettet.
- Arbeide for utvikling av en flercampus-modell i høyere utdanning med særlig vekt på regioner med lang reisevei til eksisterende campuser, slik som Nord-Østerdal, Nord-Gudbrandsdal og Valdres.
- Arbeide for at Politihøgskolens utdanningssenter på Kongsvinger (Sæter) blir Nasjonalt senter for EVU (etter- og videreutdanning) og for desentralisert medisinerutdanning ved NTNU Gjøvik.
- Bidra til videreutvikling av Innlandets spill- og AR/VR-miljø, samt forsknings- og utviklingsmiljøer innen bioteknologien bl.a. gjennom Heidner-nettverket.
- Utvide fagskoletilbudet ved Fagskolen Innlandet med større studiebredde og flere studieplasser.

Kultur (ivaretar forslagene 70, 78)

Innlandet er et rikt kulturfylke med viktige kompetansemiljøer innenfor hele spekteret av det utvidede kulturbegrepet. Dette er særdeles viktig å understøtte både for å styrke fylkets bo- og besøkskvaliteter. Vi ser nå at mange kulturarbeidere, frilansere og arrangører av kultur- og idrettsbegivenheter sliter i covid-19-krisen. Dette påvirker mange arbeidsplasser i Innlandet.

Teater Innlandet og det nystiftede Musikk i Innlandet må gis gode rammebetingelser for å kunne løfte hele kulturfylket. Det samme gjelder museene.

OL-anleggene i Mjøsbyene er etter lekene i 1994 de respektive kommunenes ansvar å drifte. Innlandet Arbeiderparti mener anleggene fra OL i 1994 er i en særstilling ettersom de ble bygget til våre felles vinterleker. I en presset økonomisk situasjon er det krevende for kommunene å prioritere drift og vedlikehold.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Sikre arrangements- og kulturnæringene tilstrekkelig støtte i covid-19-krisen.
- Kreve at staten må ta et større ansvar for driften av OL-anleggene.
- Sikre statlig medfinansiering av Musikk i Innlandet.
- Bevare og sikre kulturarven vår.

En grønn og bærekraftig kollektivtrafikk (ivaretar forslagene 24, 26, 28)

Kollektivtrafikken må økes og gjøres tilgjengelig. Dette er viktig for klima og næringsutvikling og for folks sosiale liv. Kollektivtilbud til hele befolkningen er vanskelig i Norges mest spredtbeboede fylke. Her brukes ca. 70% av kollektivramma til skoleskyss. Bestillingsruter som enkeltløsning eller som tilbringerrute for stamruter, kan være en god løsning.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Gjeninnføre statlig drift av jernbanen og tilby priser på et nivå som gjør at det blir naturlig for folk å velge tog.
- Ha kollektivtrafikken i egenregi både for å gi et bedre tilbud og skape flere heltidsstillinger.
- Fjerne kontantbetaling ved kollektivreiser for å trygge de ansatte ved ran o.l. Alle samfunnsgrupper må likevel sikres i fremtidige betalingsløsninger.
- Gjøre Innlandet fylkeskommune til et pilotfylke der staten bidrar til å utvikle ulike modeller for økt kollektivtilbud i spredtbygde strøk.
- Samordne kollektivtrafikktilbudet på tvers av fylkesgrensene.

Kriminalomsorg (ivaretar forslag 36)

Innlandet har totalt 303 soningsplasser lokalisert i Kongsvinger, Gjøvik, Hamar, Ilseng og Slidreøya. Innlandet Arbeiderparti vil sikre et rettferdig straffesystem som virker, med god kriminalomsorg og god samfunnssikkerhet. En forutsetning for å nå dette målet er økte ressurser, flere ansatte, mindre detaljstyring, mindre unødvendig rapportering og at ansatte i kriminalomsorgen gis mulighet og tillit til å utføre sitt arbeid.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Opprettholde en desentral struktur på kriminalomsorgen.
- Sikre og styrke soningstilbudet.
- Etablere flere soningsplasser i Innlandet, for eksempel ved etablering av kvinnefengsel i Kongsvinger og utvidelse av kapasiteten ved øvrige soningslokasjoner i Innlandet.

Forsvarspolitik (ivaretar forslag 90)

Innlandet skal utvikles videre som godt vertsfylke for Forsvaret, og Innlandet Arbeiderparti vil aktivt arbeide for økt forsvarsvirksomhet i fylket.

Hærens virksomhet i Østerdalen vil danne et naturlig utgangspunkt for oppbygging av en framtidig Brigade Sør. Etablering av felles rekruttskole, satsingen på Cyberforsvaret og videreutvikling av HV-skolen og Heimevernet vil være viktige bidrag for styrket forsvarsevne i årene framover. Likeledes er det viktig at Vernepliktsverkets virksomhet i Innlandet videreføres og videreutvikles.

Innlandet Arbeiderparti støtter at Forsvarsbyggs eiendom på Kongsvinger benyttes til å løse Luftforsvarets behov for kontorfasiliteter ved nedlegging på Kjeller.

Uttalelse nr 3: Kutte utslipp og skape jobber i Innlandet

(ivaretar forslagene 63, 64, 65, 67)

Velferdsstaten er avhengig av flere arbeidsplasser i Innlandet og forsterket industri bygd på våre fornybare naturressurser. Norsk økonomi er i krise, og underskuddet for fastlandsøkonomien har aldri vært større. I fjor var underskuddet på hele 312 milliarder kroner. Opp mot 40% av folk i arbeidsfør alder står utenfor arbeids- og næringslivet i flere deler av Innlandet. Mange unge mangler arbeid.

Ifølge SINTEF kan det i vårt fylke alene skapes 25 000 nye arbeidsplasser gjennom utvikling og foredling av fornybare naturressurser. Innlandets sak er derfor hele Norges sak. Vi ønsker en virkningsfull og langt kraftigere industri- og næringspolitikk som skaper større verdier fra skogen, jorda og vannkrafta. Innlandsutvalgets rapport må opp av skuffen og gjennomføres. Økte investeringer i industrien og flere arbeidsplasser i Innlandet er den viktigste delen av en rettferdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber.

Dersom flere unge skal få arbeid, og industrien skal forsterkes, må yrkesfag, praktiske ferdigheter og utdanninger som arbeids- og næringslivet trenger, prioriteres systematisk også i den nasjonale utdanningspolitikken slik Innlandet fylkeskommune gjør regionalt. I dag utdannes det mange personer innen lange universitetsutdanninger i de aller største byene, mens det er mangel på fagfolk innenfor en rekke yrkesfag og profesjoner i hele landet.

Den nasjonale industri- og utdanningspolitikken må forbedres i kombinasjon med en større opprydding i arbeidslivet. Covid-19-tuasjonen har dokumentert tydeligere enn noen gang hvordan flere bransjer er preget av innleie av lavtlønnet arbeidskraft, uakseptable forhold og sosial dumping. Forsterket og fornybar produksjon i Innlandet skal gi oss trygge arbeidsplasser med en lønn å leve av og bygge gode lokalsamfunn med fast bosetting.

Innlandet Arbeiderparti krever at:

- Innlandsutvalgets rapport for industri- og næringsutvikling gjennomføres.
- det innføres en utsatt skattefordel på inntil 22% for ny bioindustri etter modell fra kontantrefusjonsordningen i petroleumssektoren.
- staten bidrar med 80 millioner for utbygging av inntil 100 arbeidsplasser på Braskereidfoss med industrielt anlegg for gjenvinning av byggematerialer av tre.
- rimelig og ren strøm til folk og fastlandsindustrien blir hovedprioriteten i kraftpolitikken.

- Statskog brukes som et verktøy for næringsutvikling der Statskog har eiendommer, og at selskapet gis investeringsmulighet i norsk treforedling og skogbasert industri.
- det opprettes et større statlig industrifond som formidler gunstige industrielle lån og risikokapital for større industrietableringer.
- arbeidslivets behov, yrkesfag og industrien prioriteres når antallet studie- og skoleplasser innen ulike utdanninger bestemmes nasjonalt.
- tilbudet av etter- og videreutdanninger innen fornybare næringer øker blant annet ved å innføre statlig støtte også til grønne linjer på fagskolene.
- jordbruksoppgjørene sikrer økt lønnsomhet og selvforsyning på norske naturressurser gjennom flere aktive bruk, og at det i oppgjørene stilles krav om å rydde opp i lønns- og arbeidsforholdene for arbeidsfolk i grønn sektor.
- Innovasjon Norges klimaprogrammer styrkes.
- investeringene i skogplanting og ungskogpleie øker som del av en storsatsing på å sikre ungdommen sommerjobber.
- det innføres en plikt til å vurdere bruk av tre ved oppføring av offentlige bygninger, samt stimulere til økt bruk av tre ved oppføring av næringsbygg.
- staten tilbyr moderate eller lave festeavgifter slik at man legger til rette for arbeidsplasser og lokalt næringsliv der Statskog har eiendommer
- sikre en grunnfinansiering av fjellstyrene med et statlig tilskudd over statsbudsjettet.
- tilskuddene til landbruksvikarer må øke for å styrke distriktsjordbruket og sikre avløsning både ved sykdom og fritid
- staten tar ansvar for utbyggingen av en nasjonal ladeinfrastruktur for vegtrafikken

Oversendelser

Redaksjonskomiteen innstiller på oversendelse av følgende to mottatte forslag fra høringsrunden oversendes til fylkestingsgruppa:

Videregående opplæring for næringsliv og lokalsamfunn (fra Nord-Odal Arbeiderparti)

Innlandet sitter selv i førersetet når det gjelder å tilby næringsliv og lokalsamfunn riktig og fremtidsrettet kompetanse.

I dette er fylkets 23 videregående skoler selve inngangsbilletten for framtida – for den enkelte unge Innlending og for både privat og offentlig sektor.

Nedgangen i antall 16-19 åringer setter skolesystemet under press både når det gjelder bredde i tilbud og skolestruktur.

Innlandet arbeiderparti vil:

- Fortsette det gode arbeidet med å koble yrkesfagelever til lokale lærebedrifter
- Gjeninnføre ekstra tilskudd til lærebedrifter
- Opprettholde og utvikle et skoletilbud tilpasset regionale behov
- Opprette kombiklasser for flere yrkesfag på distriktskoler der det ikke er mulig å oppnå normtallet på 60% oppfylling for at klasser/fag settes i gang
- Vurdere mer nettbaserte løsninger for undervisningen for å gi elever i alle regioner det samme tilbudet.

- Vurdere å tilby yrkesfaglige VG1 tilbud på flere skoler slik at ungdommen kan gå på nærscole og unngå tidlig hybeltilværelse.
- Tilby videregående opplæring i hele Innlandet med utgangspunkt i dagens skolestruktur
- Vurdere sammenslåing og samarbeid mellom skoler før nedlegging.

Busstilbud mellom Gjøvik og Gardermoen (fra Gjøvik Arbeiderparti)

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal jobbe for at det blir opprettet et busstilbud for reisende på strekningen Gjøvik – Gardermoen – Oslo. Ei slik bussrute må få tilskudd fra det offentlige, på lik linje med andre bussruter i fylket. Gjøvik og Østre Toten har i dag ikke noen direkte forbindelse til hovedflyplassen, etter at Vy innstilte sin rute som følge av korona-situasjonen. Et miljøvennlig kollektivtilbud mellom Gjøvik og kommunene sørover, som ikke ligger langs Gjøvikbanen, må sikres.

Begrunnelse:

Flybussen Gjøvik – Gardermoen – Oslo har vært innstilt siden 12. oktober 2020 på grunn av stor nedgang i flytrafikken etter korona-nedstengingen. Dette rammer også trafikk mellom Gjøvik og andre reisemål på Romerike, f.eks. til LHL-sykehuset på Gardermoen. Totninger som bor langt unna Gjøvikbanen har også mistet sitt eneste praktiske kollektivtilbud til Oslo. Det er i dag usikkert om Vy Ekspress vil sette opp igjen ruta, når reisevirksomheten tar seg opp igjen. Det var relativt dyrt å benytte seg av busstilbudet på denne ruta, som gikk uten offentlig tilskudd.

En by som Gjøvik trenger en direkte forbindelse til hovedflyplassen. Det er en selvfølge at alle skal kunne reise kollektivt til en så stor flyplass i våre dager, og at prisen for å reise kollektivt og miljøvennlig skal være slik at dette blir et reelt alternativ til å kjøre privatbil. Det er også behov for et busstilbud på strekningen Gjøvik – Skreia – Eidsvoll – Gardermoen, som andre kan benytte seg av. Flybussen var også et godt supplement til Gjøvikbanens tilbud på reiser til og fra Oslo. En subsidiert bussrute på denne strekningen er et godt tiltak for å få ned klimaskadelige utslipp, og for å sikre at alle kan reise dit de vil, uavhengig av alder, funksjonsevne, helsetilstand eller økonomi.